

Aan Staatssecretaris

nota

Beslisnota Kamerbrief tussenstand versterking VTH-
stelsel maart 2024

TER BESLISSING

Datum

15 maart 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/82107

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Beslistermijn

19 maart 2024

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Het doel van bijgaande concept-Kamerbrief is om een tussentijdse update te geven over de versterking van het VTH-stelsel. Het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) loopt inmiddels anderhalf jaar en wordt in september 2024 afgerond. U heeft mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen gevraagd om een review uit te voeren van het IBP VTH. Met de concept-Kamerbrief informeert u de Kamer, voorafgaand aan het Commissiedebat Externe Veiligheid (CD EV) van 21 maart 2024, over de stand van zaken van de stelselverantwoordelijkheid, bovengenoemde review en de motie Gabriëls¹. De verwachting is dat VTH uitgebreid aan bod zal komen tijdens genoemd debat.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de concept-Kamerbrief en deze zo spoedig mogelijk nadat u de review heeft ontvangen maar uiterlijk 19 maart te ondertekenen en te verzenden aan de Tweede Kamer.

U wordt geadviseerd in te stemmen dat:

- Gestart wordt met de voorbereiding van een wetswijziging over stelselverantwoordelijkheid VTH

Kernpunten

De volgende punten zijn in de brief opgenomen:

Tussentijdse review van het IBP VTH door de heer Van Aartsen en mevrouw Sorgdrager

Het doel van de review is om de tussentijdse resultaten van het IBP VTH te vergelijken met de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen en na te denken over de borging en opvolging van het programma.

Op maandag 18 maart neemt u de review van mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen in ontvangst. In hun review spreken zij waardering uit voor het werk dat is geleverd in het IBP VTH. Echter, ze zijn ook kritisch en stellen dat het stelsel te vrijblijvend is om echte verandering als gevolg van het IBP VTH teweeg

¹ Kamerstuk 36 410-XII, nr. 39

te brengen. Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen vragen u onder andere om meer regie te nemen en een meer uitgebreide invulling van uw stelselverantwoordelijkheid vast te leggen. In deze Kamerbrief gaat u dieper in op de stelselverantwoordelijkheid. De overige adviezen kunt u oppakken met de partners uit het VTH stelsel.

Stelselverantwoordelijkheid

U heeft de Tweede Kamer een aantal keer gemeld dat u onderzoekt of voor de invulling van de stelselverantwoordelijkheid meer bevoegdheden of instrumenten nodig zijn om meer regie te pakken in het stelsel wanneer dat gewenst of nodig is. Dat is onder andere gebeurd in de beantwoording van Kamervragen van de SP inzake Claessens Tankcleaning,² en in de schriftelijke beantwoording van de eerste termijn van de begrotingsbehandeling afgelopen januari.³ Het ministerie heeft een notitie opgesteld die beschrijft welke bevoegdheden en instrumenten momenteel beschikbaar zijn voor de invulling van de stelselverantwoordelijkheid binnen het VTH-stelsel milieu.

Met voorliggende brief informeert u de Kamer dat u alles overziend constateert dat er geen andere manier is dan de stelselverantwoordelijkheid verder te instrumenteren dan met een wetswijziging. U zet de voorbereidingen hiertoe in werking zodat een missionair kabinet het feitelijke wetsvoorstel kan aanbieden.

De motie lid Gabriëls⁴

De motie vraagt om in aanloop naar de begrotingsbehandeling van 2025 te onderzoeken of er structurele aanvullende bekostiging mogelijk is ter versterking van de kwaliteit van omgevingsdiensten.

Gemeenten en provincies zijn primair verantwoordelijk voor financiering en kwaliteit van omgevingsdiensten. De rijksoverheid keert via het Gemeente- en Provinciefonds middelen uit, inclusief een decentralisatie-uitkering VTH-taken van € 46,7 miljoen in het Gemeentefonds. Omgevingsdiensten ontvangen daarnaast rijksmiddelen voor overkoepelende taken, zoals de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht⁵ en Specifieke Uitkering IBP-VTH⁶. Er wordt gewerkt aan een uniforme financieringssysteem voor alle omgevingsdiensten binnen het IBP VTH, waarover voor de zomer een besluit volgt.

Het onderzoek "Omgevingsdiensten in beeld" toont aan dat de omzet van omgevingsdiensten in 2022 € 640 miljoen bedroeg, een stijging vergeleken met € 570 miljoen in 2021.

Op basis van beschikbare informatie concludeert DGMI dat er geen noodzaak is voor structurele middelen bovenop bestaande financieringsstromen voor omgevingsdiensten.

² [Antwoorden Kamervragen over Claessens Tankcleaning | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

³ <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-25772a26abc863f850de630aba4c55659d9495fb/pdf>

⁴ Zie voetnoot 1

⁵ Staatscourant 2022, 17828

⁶ Staatscourant 2022, 24446

Datum

15 maart 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/82107

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1

Middelen uit het coalitieakkoord zijn de afgelopen jaren gebruikt voor de versterking van omgevingsdiensten via de Specifieke Uitkering IBP-VTH. Over de verdeling van deze middelen voor de begroting van 2025 en verder wordt nog besloten. Er wordt onderzocht hoe de middelen uit het coalitieakkoord meerjarig en structureel verdeeld worden.

Krachtenveld

Mevrouw Sorgdrager en de heer Van Aartsen hebben alle belanghebbende partijen in het VTH-stelsel geïnterviewd. De belanghebbenden hebben het interview kunnen gebruiken om aandachtspunten die voor een specifieke partij relevant zijn, extra onder de aandacht te brengen. Het is de verwachting dat stelselverantwoordelijkheid en regie vanuit het Rijk door verschillende belanghebbenden als aandachtspunt zijn benoemd. Mogelijk koppelen een aantal belanghebbenden stelselverantwoordelijkheid aan extra financiering vanuit het Rijk.

Het IBP VTH, het ministerie van IenW, gemeenten en provincies hebben een cruciale rol in de financiering van omgevingsdiensten. In de Kamer is er veel aandacht voor de financiële positie van omgevingsdiensten. Een vertegenwoordiger van IPO heeft in de technische briefing van 28 september 2023 aangegeven dat er 30 tot 60 miljoen euro extra nodig is voor de omgevingsdiensten. Voor dit bedrag is tot op heden geen onderbouwing gegeven.

Het IPO, de VNG en de omgevingsdiensten vragen om een nadere invulling van de stelselverantwoordelijkheid.

Deze partijen zijn blij met de duidelijkheid over de uitgangssituatie maar ze houden het traject goed in de gaten. IPO en VNG vinden te veel directe betrokkenheid van de staatssecretaris bij de omgevingsdiensten niet prettig.

Het ministerie van BZK is een belangrijke partij in het krachtenveld omdat de stelselverantwoordelijkheid van de staatssecretaris direct raakt aan de inrichting van het bestuurlijke stelsel in Nederland (huis van Thorbecke).

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Concept-Kamerbrief tussenstand versterking VTH-stelsel	

Datum

15 maart 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/82107

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1